

ROZHODNUTIE RADY (SZBP) 2024/577

z 12. februára 2024,

ktorým sa mení rozhodnutie 2014/512/SZBP o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, a najmä jej článok 29,

so zreteľom na návrh vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku,

keďže:

- (1) Rada 31. júla 2014 prijala rozhodnutie 2014/512/SZBP ⁽¹⁾.
- (2) Prezident Ruskej federácie 24. februára 2022 vyhlásil vojenskú operáciu na Ukrajine a ruské ozbrojené sily začali nevyprovokovaný a neodôvodnený útok na Ukrajinu. Táto vojenská agresia je flagrantným porušením územnej celistvosti, zvrchovanosti a nezávislosti Ukrajiny, ako aj porušením zákazu použitia sily zakotveného v článku 2 ods. 4 Charty Organizácie Spojených národov (OSN), ktorý je imperatívnou normou medzinárodného práva, a iných zásad Charty OSN.
- (3) Valné zhromaždenie OSN vo svojej rezolúcii ES-11/1 prijatej 2. marca 2022 čo najdôraznejšie odsúdilo agresiu Ruskej federácie proti Ukrajine, ktorá je v rozpore s článkom 2 ods. 4 Charty OSN. Valné zhromaždenie OSN vo svojej rezolúcii ES-11/4 prijatej 12. októbra 2022, berúc na vedomie vyhlásenie generálneho tajomníka OSN z 29. septembra 2022, v ktorom pripomenul, že akákoľvek anexia územia štátu iným štátom v dôsledku hrozby alebo použitia sily je porušením zásad charty a medzinárodného práva, odsúdilo organizáciu nezákonných, takzvaných referend v regiónoch v rámci medzinárodne uznaných hraníc Ukrajiny Ruskou federáciou a pokus o nezákonnú anexiu Doneckej, Chersonskej, Luhanskej a Záporožskej oblasti Ukrajiny po usporiadaní týchto takzvaných referend.
- (4) Valné zhromaždenie OSN vo svojej rezolúcii A/RES/ES-11/5 z 15. novembra 2022 vyjadrilo vážne znepokojenie nad stratami na životoch, vysídľovaním civilného obyvateľstva, ničením infraštruktúry a prírodných zdrojov, stratami na verejnom a súkromnom majetku a hospodárskou katastrofou v dôsledku agresie Ruskej federácie proti Ukrajine a uznalo, že voči Ruskej federácii sa musí vyvodiť zodpovednosť za každé porušenie medzinárodného práva na alebo proti Ukrajine vrátane agresie proti nej v rozpore s Chartou OSN, ako aj za každé porušenie medzinárodného humanitárneho práva a medzinárodného práva v oblasti ľudských práv, a že Ruská federácia musí znášať právne dôsledky všetkých svojich medzinárodne protiprávných činov vrátane náhrady ujmy, ako aj akejkolvek škody spôsobenej takýmito činmi.
- (5) Valné zhromaždenie OSN vo svojej rezolúcii A/ES-11/L.7 z 23. februára 2023 takisto vyzvalo strany ozbrojeného konfliktu, aby plne dodržiavali svoje záväzky podľa medzinárodného humanitárneho práva, a vyzvalo k okamžitému zastaveniu útokov na kritickú infraštruktúru Ukrajiny a všetkých úmyselných útokov na civilné objekty vrátane obytných budov, škôl a nemocníc.
- (6) Medzinárodný súdny dvor (MSD) vo svojom záväznom uznesení zo 16. marca 2022 o predbežných opatreniach vo veci obvinenia z genocídy podľa Dohovoru o zabránení a trestaní zločinu genocídie (*Ukrajina/Ruská federácia*) konštatoval (v bode 60 uznesenia), „že Ukrajina má dôvodné právo na to, aby proti nej Ruská federácia nevykonávala žiadne vojenské operácie“ a (v bode 74 uznesenia) že zásah do uvedeného práva „môže spôsobiť nenapraviteľnú ujmu“. Doplnil, že každá vojenská operácia, obzvlášť operácia takého rozsahu, akú vykonáva Ruská federácia na území Ukrajiny, nevyhnutne spôsobuje straty na životoch, duševnú a telesnú ujmu a škody na majetku a životnom prostredí ⁽²⁾. MSD nariadil Ruskej federácii, aby prerušila vojenské operácie, ktoré začala 24. februára 2022 na území Ukrajiny.

⁽¹⁾ Rozhodnutie Rady 2014/512/SZBP z 31. júla 2014 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine (Ú. v. EÚ L 229, 31.7.2014, s. 13).

⁽²⁾ MSD, UZNESENIE zo 16. marca 2022 vo veci obvinenia z genocídy podľa Dohovoru o zabránení a trestaní zločinu genocídie (*Ukrajina/Ruská federácia*), bod 74.

- (7) Európska rada vo svojich záveroch zo 14. a 15. decembra 2023 opätovne dôrazne odsúdila útočnú vojnu Ruska proti Ukrajine, ktorá predstavuje zjavné porušenie Charty OSN, a znova potvrdila, že Únia neochvejne podporuje nezávislosť, zvrchovanosť a územnú celistosť Ukrajiny v rámci jej medzinárodne uznaných hraníc, ako aj jej prirodzené právo na sebaobranu proti ruskej agresii.
- (8) V súlade s cieľmi spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky uvedená podpora zahŕňa aj pomoc obyvateľstvu, krajinám a regiónom postihnutým katastrofami spôsobenými ľudskou činnosťou, ako sú tie, ktoré Ukrajine a jej obyvateľom spôsobila ruská útočná vojna.
- (9) Vzhľadom na závažnosť situácie a v reakcii na útočnú vojnu Ruska proti Ukrajine a pokiaľ bude Ruská federácia naďalej pokračovať v protiprávnom konaní porušujúcom imperatívne normy medzinárodného práva, a to najmä vrátane zákazu použitia sily stanoveného v článku 2 ods. 4 Charty OSN, alebo medzinárodného humanitárneho práva, je vhodné zachovať v platnosti všetky opatrenia uložené Úniou. Je tiež vhodné prijať dodatočné mimoriadne opatrenia zamerané na podporu Ukrajiny a jej obnovu a rekonštrukciu v súlade s cieľmi spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky, a to najmä na konsolidáciu a podporu demokracie, právneho štátu, ľudských práv a zásad medzinárodného práva vrátane medzinárodného humanitárneho práva, zachovávanie mieru, predchádzania konfliktom a posilňovania medzinárodnej bezpečnosti a ochrany civilného obyvateľstva, ako aj pomoci obyvateľstvu postihnutému katastrofami spôsobenými ľudskou činnosťou.
- (10) Rada 28. februára 2022 prijala rozhodnutie (SZBP) 2022/335 ⁽³⁾, ktorým sa mení rozhodnutie 2014/512/SZBP a ktorým boli zakázané všetky transakcie súvisiace so správou rezerv, ako aj aktív Centrálnej banky Ruska vrátane transakcií s akoukoľvek právnickou osobou, subjektom alebo orgánom, ktoré konajú v mene alebo na základe pokynov Centrálnej banky Ruska. Rada 9. marca 2022 prijala rozhodnutie (SZBP) 2022/395 ⁽⁴⁾ s cieľom zahrnúť takýto zákaz týkajúci sa Ruského národného investičného fondu. Uvedený zákaz je stanovený v článku 1a ods. 4 rozhodnutia 2014/512/SZBP a je tiež zohľadnený v článku 5a ods. 4 nariadenia Rady (EÚ) č. 833/2014 ⁽⁵⁾. V dôsledku uvedených zákazov sú príslušné aktíva v držbe finančných inštitúcií v členských štátoch „imobilizované“.
- (11) Ako bolo zdôraznené v záveroch zo zasadnutia Európskej rady z 26. a 27. októbra 2023, v koordinácii s partnermi je potrebné dosiahnuť zásadný pokrok v súvislosti s otázkou, ako by sa mimoriadne príjmy súkromných subjektov, ktoré pochádzajú priamo z imobilizovaných aktív Ruska, mohli v súlade s platnými zmluvnými záväzkami a v súlade s právom Únie a medzinárodným právom nasmerovať na podporu Ukrajiny a jej obnovy a rekonštrukcie. Európska rada vo svojich záveroch vyzvala vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (ďalej len „vysoký predstaviteľ“) a Komisiu, aby urýchlili prácu s cieľom predložiť návrhy.
- (12) Pokiaľ ide o koordináciu s partnermi, vedúci predstavitelia skupiny G7 vo svojom vyhlásení zo 6. decembra 2023 zopakovali, že je potrebné dosiahnuť zásadný pokrok, aby sa mimoriadne príjmy súkromných subjektov, ktoré pochádzajú priamo z imobilizovaných štátnych aktív Ruska, nasmerovali na podporu Ukrajiny v súlade s platnými zmluvnými záväzkami a platnými právnymi predpismi.
- (13) V uvedenej súvislosti je vhodné poskytnúť určité objasnenia, pokiaľ ide o zákaz všetkých transakcií súvisiacich so správou rezerv a aktív Centrálnej banky Ruska, ako aj zaviesť ďalšie opatrenia.

⁽³⁾ Rozhodnutie Rady (SZBP) 2022/335 z 28. februára 2022, ktorým sa mení rozhodnutie 2014/512/SZBP o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine (Ú. v. EÚ L 57, 28.2.2022, s. 4).

⁽⁴⁾ Rozhodnutie Rady (SZBP) 2022/395 z 9. marca 2022, ktorým sa mení rozhodnutie 2014/512/SZBP o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine (Ú. v. EÚ L 81, 9.3.2022, s. 8).

⁽⁵⁾ Nariadenie Rady (EÚ) č. 833/2014 z 31. júla 2014 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine (Ú. v. EÚ L 229, 31.7.2014, s. 1).

- (14) Predovšetkým je vhodné objasniť, že na transakcie na účely správy súvahy spojené s aktívami a rezervami Centrálnej banky Ruska, alebo spojené s aktívami a rezervami akejkoľvek právnickej osoby, subjektu alebo orgánu, ktoré konajú v mene alebo na základe pokynov Centrálnej banky Ruska, ako je Ruský národný investičný fond, sa nevzťahuje rozsah pôsobnosti zákazu transakcií, ktorý sa uplatňuje od 28. februára 2022. Transakcie na účely správy súvahy, ktoré sú naďalej povolené, sa týkajú najmä reinvestovania peňažných zostatkov, ktoré sa podľa zásad obozretnej investičnej politiky akumulujú v dôsledku imobilizovaných kupónov alebo dividend, umorovacích platieb a splatných vkladov, vykonávaných v súlade s platnými regulačnými požiadavkami.
- (15) Iné transakcie, najmä akýkoľvek priamy alebo nepriamy prevod do Centrálnej banky Ruska alebo v jej prospech, alebo akejkoľvek právnickej osobe, subjektu alebo orgánu, ktoré konajú v mene alebo na základe pokynov Centrálnej banky Ruska, ako je Ruský národný investičný fond, alebo v ich prospech, by mali byť naďalej zakázané.
- (16) Zákaz takýchto iných transakcií spôsobuje mimoriadnu a neočakávanú akumuláciu peňažných zostatkov v súvahách centrálnych depozitárov cenných papierov v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 909/2014^(*), ktoré zohrávajú kľúčovú úlohu pri vyrovnaní transakcií s finančnými nástrojmi a centrálnom vedení účtov týchto nástrojov v Únii. Uvedená akumulácia je spôsobená imobilizáciou aktív a rezerv Centrálnej banky Ruska alebo aktív a rezerv akejkoľvek právnickej osoby, subjektu alebo orgánu, ktoré konajú v mene alebo na základe pokynov Centrálnej banky Ruska, ako je Ruský národný investičný fond, pretože všetky platby istiny a úrokov, kupónov, dividend alebo iných príjmov z cenných papierov Centrálnej banky Ruska a uvedeným osobám, subjektom a orgánom sú zakázané.
- (17) Centrálne depozitáre cenných papierov sa nachádzajú v osobitnej situácii, ktorá sa líši od situácie iných finančných inštitúcií, pretože peňažné zostatky klientov centrálnych depozitárov cenných papierov alebo voči týmto klientom sa zvyčajne prevádzajú z centrálnych depozitárov cenných papierov pred koncom dňa a klientom neprinášajú žiadnu odmenu. Peňažné zostatky v držbe centrálnych depozitárov cenných papierov v súvislosti s aktívami Centrálnej banky Ruska alebo aktívami akejkoľvek právnickej osoby, subjektu alebo orgánu, ktoré konajú v mene alebo na základe pokynov Centrálnej banky Ruska, ako je Ruský národný investičný fond, ktoré sa akumulujú v dôsledku reštriktívnych opatrení, musia následne centrálne depozitáre cenných papierov obozretne spravovať. Výsledkom je vznik neočakávaných a mimoriadnych výnosov.
- (18) Neočakávané a mimoriadne výnosy, na ktoré sa vzťahuje toto rozhodnutie, sa nemusia podľa platných pravidiel sprístupniť Centrálnej banke Ruska ani po ukončení zákazu transakcií. Nepredstavujú teda štátne aktíva. Pravidlá na ochranu štátnych aktív sa preto na tieto výnosy nevzťahujú.
- (19) Navyše, keďže uvedené neočakávané a mimoriadne výnosy nevyhnutne vyplývajú z vykonávania reštriktívnych opatrení, najmä zo zákazu stanoveného v článku 1a ods. 4 rozhodnutia 2014/512/SZBP a článku 5a ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 833/2014, nemôžu centrálne depozitáre cenných papierov očakávať, že z nich získajú neoprávnený a nezamýšľaný ekonomický prospech. Na základe legitímneho zámeru sledovať ciele spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky, najmä konsolidáciu a podporu demokracie, právneho štátu, ľudských práv a zásad medzinárodného práva vrátane medzinárodného humanitárneho práva, zachovávanie mieru, predchádzania konfliktom a posilňovania medzinárodnej bezpečnosti a ochrany civilného obyvateľstva, ako aj pomáhať obyvateľstvu postihnutému katastrofami spôsobenými ľudskou činnosťou, je preto vhodné a potrebné zabezpečiť, aby z neočakávaných a mimoriadnych ziskov centrálnych depozitárov cenných papierov vzniknutých v období medzi nadobudnutím účinnosti tohto rozhodnutia a okamihom, keď budú dočasné reštriktívne opatrenia týkajúce sa aktív a rezerv Centrálnej banky Ruska ukončené, mala prospech Ukrajina. Opatrenia podľa tohto rozhodnutia okrem toho nepredstavujú pre centrálne depozitáre cenných papierov nadmerné zaťaženie. Opatreniami sa preto plne dodržiujú základné práva a slobody uznané v Charte základných práv, najmä v jej článkoch 17 a 52, keďže sú opodstatnené a primerané sledovaným cieľom.

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 909/2014 z 23. júla 2014 o zlepšení vyrovňovania transakcií s cennými papiermi v Európskej únii, centrálnych depozitároch cenných papierov a o zmene smerníc 98/26/ES a 2014/65/EÚ a nariadenia (EÚ) č. 236/2012 (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 1).

- (20) Je preto vhodné zaviesť v plnom súlade s medzinárodným právom a právom Únie dodatočné opatrenia týkajúce sa uvedených neočakávaných a mimoriadnych výnosov a čistých ziskov. Tieto dodatočné opatrenia by sa v súlade so zásadou právnej istoty mali uplatňovať odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto rozhodnutia. Cieľom dodatočných opatrení by v konečnom dôsledku mala byť podpora Ukrajiny a jej obnovy a rekonštrukcie, najmä prostredníctvom budúceho Nástroja pre Ukrajinu navrhovaného Komisiou⁽⁷⁾, v súlade s jeho cieľmi a cieľmi rozhodnutia 2014/512/SZBP a v súlade s účelom reštriktívnych opatrení a cieľmi spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky Únie, a to najmä vrátane cieľa zachovania mieru, predchádzania konfliktom a posilňovania medzinárodnej bezpečnosti a ochrany civilného obyvateľstva a pomoci obyvateľstvu, krajinám a regiónom postihnutým katastrofami spôsobenými ľudskou činnosťou, ako sú tie, ktoré Ukrajine a jej obyvateľom spôsobila ruská útočná vojna.
- (21) Uloženie takýchto dodatočných opatrení centrálnym depozitárom cenných papierov, ktoré majú v držbe veľmi malý objem aktív a rezerv Centrálnej banky Ruska alebo akejkoľvek právnickej osoby, subjektu alebo orgánu, ktoré konajú v mene alebo na základe pokynov Centrálnej banky Ruska, ako je Ruský národný investičný fond, by neboli opodstatnené. Vzhľadom na veľmi nízke sumy, ktoré by bolo možné takto získať, by to pre uvedené centrálné depozitáre cenných papierov predstavovalo neprimerané administratívne zaťaženie. Dodatočné opatrenia by sa preto mali vzťahovať len na centrálné depozitáre cenných papierov, ktoré majú v držbe takéto aktíva a rezervy v celkovej hodnote vyššej ako 1 milión EUR.
- (22) V prvej fáze by uvedené centrálné depozitáre cenných papierov mali účtovať a spravovať takéto mimoriadne peňažné zostatky, ktoré sa akumulujú v dôsledku imobilizácie aktív a rezerv Centrálnej banky Ruska, oddelene od svojich ostatných činností a vytvorené výnosy by tiež mali držať oddelene.
- (23) Centrálnym depozitárom cenných papierov by sa malo takisto zakázať nakladať s ich výslednými čistými ziskami určenými v súlade s vnútroštátnym právom po odpočítaní dane z príjmu právnických osôb v rámci všeobecného režimu dotknutého členského štátu, či už rozdelením vo forme dividend alebo akoukoľvek inou formou v prospech akcionárov alebo akejkoľvek tretej strany. Až do rozhodnutia Rady uvedeného v odôvodnení 24 môže každý centrálny depozitár cenných papierov vzhľadom na riziká a náklady spojené s držbou aktív a rezerv Centrálnej banky Ruska požiadať svoj orgán dohľadu, aby povolil uvoľnenie časti uvedených čistých ziskov na účely splnenia zákonných kapitálových požiadaviek a požiadaviek na riadenie rizika.
- (24) V druhej fáze by Rada mala byť schopná v koordinácii s partnermi rozhodnúť, ako by sa mali uvedené čisté zisky v súlade s platnými zmluvnými záväzkami a v súlade s právom Únie a medzinárodným právom nasmerovať na podporu Ukrajiny a jej obnovy a rekonštrukcie. Rada by v tejto súvislosti mala tiež rozhodnúť o výške týchto čistých ziskov, ktoré by si centrálné depozitáre cenných papierov mali môcť predbežne ponechať na účely splnenia zákonných kapitálových požiadaviek a požiadaviek na riadenie rizika a vzhľadom na riziká a náklady súvisiace s držbou aktív a rezerv Centrálnej banky Ruska. Vysoký predstaviteľ by na tento účel mal včas predložiť návrh na doplnenie opatrení Únie na podporu Ukrajiny. Očakáva sa, že vysoký predstaviteľ pri príprave uvedeného návrhu uskutoční konzultácie s príslušnými zainteresovanými stranami, a to najmä s Európskou centrálnou bankou.
- (25) Na vykonanie určitých opatrení sú potrebné ďalšie kroky Únie.
- (26) Rozhodnutie 2014/512/SZBP by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

V článku 1a rozhodnutia 2014/512/SZBP sa dopĺňajú tieto odseky:

„7. Odsek 4 sa nevzťahuje na žiadne transakcie na účely správy súvahy spojené s aktívami a rezervami Centrálnej banky Ruska alebo spojené s aktívami a rezervami akejkoľvek právnickej osoby, subjektu alebo orgánu, ktoré konajú v mene alebo na základe pokynov Centrálnej banky Ruska, ako je Ruský národný investičný fond, vykonané 28. februára 2022 alebo po tomto dátume.

⁽⁷⁾ Legislatívny postup 2023/0200/COD: Návrh nariadenia Európskeho Parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Nástroj pre Ukrajinu. Podrobnosti postupu sú dostupné na <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/HIS/?uri=CELEX:52023PC0338>.

8. Od 15. februára 2024 a počas trvania reštriktívnych opatrení stanovených v odseku 4 uplatňujú centrálné depozitáre cenných papierov v zmysle nariadenia (EÚ) č. 909/2014, ktoré majú v držbe aktíva a rezervy uvedené v odseku 4 tohto článku v celkovej hodnote presahujúcej 1 milión EUR, tieto pravidlá týkajúce sa peňažných zostatkov, ktoré sa akumulujú výhradne v dôsledku reštriktívnych opatrení:

- a) uvedené peňažné zostatky sa vedú na osobitných účtoch;
- b) výnosy plynúce z peňažných zostatkov uvedených v písmene a) alebo nimi vytvorené od 15. februára 2024 sa vedú na osobitných finančných účtoch centrálnych depozitárov cenných papierov;
- c) s čistými ziskami určenými vo vzťahu k výnosom uvedeným v písmene b) v súlade s vnútroštátnym právom, a to aj po odpočítaní všetkých príslušných výdavkov spojených so správou imobilizovaných aktív a správou rizík spojených s imobilizovanými aktívami alebo z nich vyplývajúcich, a po odpočítaní dane z príjmu právnických osôb v rámci všeobecného režimu dotknutého členského štátu nemožno nakladať tak, že sa vo forme dividend alebo v akejkoľvek inej forme rozdelí v prospech akcionárov alebo akejkoľvek tretej strany, kým Rada na základe článkov 29 a 30 Zmluvy o EÚ nerozhodne jednomyselne o prípadnom stanovení finančného príspevku do rozpočtu Únie, ktorý má byť získaný z uvedených čistých ziskov na podporu Ukrajiny a jej obnovy a rekonštrukcie, ako aj o podrobných opatreniach v tejto súvislosti, v súlade s platnými zmluvnými záväzkami a v súlade s právom Únie a medzinárodným právom. V tejto súvislosti Rada tiež rozhodne o sume, ktorú si môžu centrálné depozitáre cenných papierov predbežne ponechať popri splnení zákonných kapitálových požiadaviek a požiadaviek na riadenie rizika bez toho, aby bolo dotknuté dodržiavanie pravidiel stanovených v právnych aktoch Únie, ktorými sa riadi dohľad nad nimi, alebo na ich základe, zo strany príslušných centrálnych depozitárov cenných papierov;
- d) až do prijatia rozhodnutia Rady uvedeného v písmene c) môže každý centrálny depozitár cenných papierov požiadať svoj orgán dohľadu, aby povolil uvoľnenia časti čistých ziskov uvedených v písmene c) na účely splnenia zákonných kapitálových požiadaviek a požiadaviek na riadenie rizika. Dotknuté členské štáty vopred informujú Komisiu o každom povolení.“

Článok 2

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli 12. februára 2024

Za Radu
predsedníčka
H. LAHBIB